

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2030

(skrajne daty)

Rok akademicki 2026/27

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Otolaryngologia
Kod przedmiotu/ modułu*	Ot
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Otolaryngologii
Kierunek studiów	Lekarski
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne/Niestacjonarne
Rok i semestr studiów	Rok III, Semestr 5
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Koordynator	Prof. Maciej Modrzejewski
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr n. med. Wojciech Domka Dr n. med. Sławomir Łukasik Lek. med. Sylwia Warzybok - Bajda

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	GN	Liczba pkt ECTS
20	30			10				4

1.3. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

x zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu: egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczenie treści programowych z I i II roku studiów.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Celem kształcenia w zakresie otolaryngologii jest przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej istoty schorzeń otolaryngologicznych, w szczególności schorzeń nowotworowych, stanów zagrożenia życia, zasad postępowania w stanach zagrożenia życia z zakresu otolaryngologii.
C2	Kształtowanie postawy studenta do posługiwania się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi w obrębie głowy i szyi.
C3	Kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności z zakresu otolaryngologii.

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

EK (efekt uczenia się)	TREŚĆ EFEKTU UCZENIA SIĘ ZDEFINIOWANEGO DLA PRZEDMIOTU (MODUŁU)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
WIEDZA: absolwent zna i rozumie:		
EK_01	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób wymagających leczenia zabiegowego u dorosłych: 1) ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej; 2) chorób klatki piersiowej; 3) chorób kończyn, głowy i szyi; 4) złamań kości i urazów narządów; 5) nowotworów;	F.W1.

EK_02	najczęściej występujące stany zagrożenia życia u dzieci i dorosłych oraz zasady postępowania w tych stanach, w szczególności w: 1) sepsie; 2) wstrząsie; 3) krwotokach; 4) zaburzeniach wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych; 5) zatruciach; 6) oparzeniach, hipo- i hipertermii; 7) innych ostrych stanach pochodzenia: a) sercowo-naczyniowego, b) oddechowego, c) neurologicznego, d) nerkowego, e) onkologicznego i hematologicznego, f) diabetologicznego i endokrynologicznego, g) psychiatrycznego, h) okulistycznego, i) laryngologicznego, j) ginekologicznego, położniczego i urologicznego;	F.W10
EK_03	zagadnienia z zakresu laryngologii, foniatrii i audiologii, w szczególności: 1) przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach ucha, nosa, zatok przynosowych, jamy ustnej, gardła i krtani; 2) choroby nerwu twarzowego i wybranych struktur szyi; 3) zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w urazach mechanicznych ucha, nosa, krtani i przełyku;	F.W19

	4) zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w zaburzeniach słuchu, głosu i mowy;	
UMIĘTNOŚCI: absolwent potrafi:		
EK_o4	założyć i zmienić jałowy opatrunek;	F.U2.
EK_o5	ocenić i zaopatrzyć prostą ranę, w tym znieczulić miejscowo (powierzchniowo, nasiękowo), założyć i usunąć szwy chirurgiczne, założyć i zmienić jałowy opatrunek chirurgiczny;	F.U3.
EK_o6	przekazywać niepomyślne wiadomości z wykorzystaniem wybranego protokołu, np.: 1) SPIKES: S (Setting – właściwe otoczenie), P (Perception – poznanie stanu wiedzy współrozmówcy), I (Invitation/Information – zaproszenie do rozmowy / informowanie), K (Knowledge – przekazanie niepomyślnej informacji), E (Emotions and empathy – emocje i empatia), S (Strategy and summary – plan działania i podsumowanie), 2) EMPATIA: E (Emocje), M (Miejsce), P (Perspektywa pacjenta), A (Adekwatny język), T (Treść wiadomości), I (Informacje dodatkowe), A (Adnotacja w dokumentacji), 3) ABCDE: A (Advance preparation – przygotowanie do rozmowy), B (Build therapeutic environment – nawiązanie dobrego kontaktu z rodziną), C (Communicate well – przekazanie złej wiadomości, uwzględniając zasady komunikacji), D (Dealing with reactions – radzenie sobie z trudnymi emocjami), E (Encourage and validate emotions – prawo do okazywania emocji, przekierowanie ich i adekwatne reagowanie, dążące do zakończenia spotkania) – w tym wspierać rodzinę w procesie godnego umierania pacjenta i informować rodzinę o śmierci pacjenta;	F.U21.
EK_o7	uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta, a także stosować protokoły ATMIST, RSVP/ISBAR.	F.U22.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do:		

EK_o8	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	K.01.
EK_o9	kierowania się dobrem pacjenta;	K.02.
EK_10	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;	K.03.
EK_11	podjmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;	K.04.
EK_12	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	K.05.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

Treści programowe wykładów

Wprowadzenie do laryngologii
Badanie podmiotowe i przedmiotowe
Ostre i przewlekłe zapalenie ucha środkowego
Otoskleroza
Typy niedosłuchu
Techniki operacyjne w otologii
Rynologia – badania, ostre i przewlekłe zapalenie zatok przynosowych, techniki operacyjne, powikłania śródczaszkowe i okulistyczne
Górne drogi pokarmowo-oddechowe; choroby gardła, krtani, przełyku
Stany nagłe w laryngologii – postępowanie
Onkologia w laryngologii; objawy, diagnostyka, leczenie, rokowanie

Treści programowe wykładów

Podstawy i techniki badania otolaryngologicznego
Podstawy audiologii i otoneurologii
Urazy i stany nagłe w otolaryngologii

Choroby ucha – wybrane jednostki chorobowe
Choroby nosa i zatok przynosowych
Nowotwory głowy i szyi
Choroby jamy ustnej i gardła
Choroby krtani i podstawy foniatrii
Choroby ślinianek
Zaburzenia oddychania podczas snu

Treści programowe ćwiczeń

Anatomia, fizjologia, badania – nos, zatoki przynosowe. Metody badania. Ocena drożności nosa. Krwawienia z nosa z przyczyn miejscowych i z przyczyn ogólnoustrojowych. Postępowanie z krwawieniami z nosa. Leczenie złamań nosa i zaburzeń drożności nosa. Obrazowanie w schorzeniach nosa i zatok przynosowych. Endoskopia nosa i zatok przynosowych. Ciała obce i metody usuwania.
Anatomia, fizjologia, badania – jama ustna, gardło. Metody badania jamy ustnej i gardła. Akt połykania, wytwarzanie mowy, rola języka i znaczenie śliny. Oglądanie jamy ustnej i gardła. Badanie palpacyjne. Metody badania smaku. Metody obrazowania zmian w obrębie jamy ustnej i gardła. Postępowania w urazach jamy ustnej i gardła - oparzenia, zranienia podniebienia, przygryzienie języka. Nacięcie i drenaż ropni.
Anatomia, fizjologia, badania – krtań, przełyk, tchawica, oskrzela. Akt połykania i funkcja ochronna, oddechowa, wytwarzanie głosu. Metody obrazowania chorób krtani, przełyku i oskrzeli. Wziernikowanie krtani, tchawicy i oskrzeli. Metody wziernikowania przełyku. Ciała obce w obrębie krtani, tchawicy i oskrzeli. Ciała obce przełyku. Sposoby postępowania z ciałami obcymi.
Anatomia, fizjologia, badania - ucho zewnętrzne, środkowe i wewnętrzne. Metody badania, narzędzia do badania ucha, wykonanie badania ucha. Badanie funkcji narządu słuchu i równowagi. Badanie słuchu za pomocą mowy i stroikami. Badanie słuchu za pomocą tonów czystych. Badanie narządu równowagi. Badanie funkcji trąbki słuchowej. Metody obrazowania zmian w obrębie kości skroniowej. Tomografia komputerowa i magnetyczny rezonans jądrowy. Diagnostyka i znaczenie oczopląsu. Urazy błony bębenkowej. Sposoby leczenia perforacji błony bębenkowej. Aparaty słuchowe.

Badanie kliniczne pacjenta ze schorzeniami w zakresie części twarzowej czaszki i szyi. Oglądanie struktur części twarzowej czaszki i szyi. Badanie palpacyjne. Funkcja gruczołów ślinowych. Pobieranie wycinków. Biopsja cienkoigłowa. Rola ultrasonografii w diagnostyce szyi. Badanie naczyń szyi. Rola neuromonitoringu w leczeniu operacyjnym ślinianek. Znieczulenia nasiękowe i przewodowe stosowane w otolaryngologii.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

prelekcja, prezentacje multimedialne, ćwiczenie badania otolaryngologicznego, obserwacja zabiegów operacyjnych na Sali operacyjnej lub zdalnie, metody aktywizujące (rozwiązywanie konkretnych problemów klinicznych, dyskusja dydaktyczna)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, sem)
EK_01-06	Zaliczenie ustne	Ćwiczenia, Seminaria
EK_07-12	Zaliczenie praktyczne.	Ćwiczenia
EK_01-12	Obserwacja studenta podczas zajęć.	Ćwiczenia
EK_01-03	Zaliczenie pisemne testowe	Wykłady

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wszystkie informacje dotyczące zasad prowadzenia zajęć i uczestnictwa w nich zawarte są Regulaminie zajęć klinicznych, z którym każdy student ma obowiązek zapoznać się przed rozpoczęciem zajęć.

Ćwiczenia

1. Pełna frekwencja na zajęciach
2. Bieżąca ocena przygotowania studenta do ćwiczeń
3. Zaliczenie praktyczne- wykonywanie i opisanie badania przedmiotowego i podmiotowego pacjenta.

Seminaria i wykłady:

1. Pełna frekwencja na zajęciach
2. Zaliczenie pisemne

Kurs kończy się egzaminem pisemnym testowym- minimum 50 pytań zamkniętych.

Skala ocen:

- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ocena umiejętności:

Skala ocen:

- 5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dobrze przygotowany, zdobył wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie otolaryngologii. W bardzo dobrym stopniu opanował umiejętności zbierania wywiadu lekarskiego, badania diagnostyczne
- 4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, zdobył wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie otolaryngologii na poziomie bardzo dobrym. W dobrym stopniu opanował umiejętności zbierania wywiadu lekarskiego, badania diagnostyczne.
- 4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, zdobył wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie otolaryngologii w stopniu dobrym. W dobrym stopniu opanował umiejętności zbierania wywiadu lekarskiego, badania diagnostycznego
- 3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu z dziedziny otolaryngologii i. W dostatecznym stopniu opanował umiejętności zbierania wywiadu lekarskiego, badania diagnostycznego
- 3.0 – student uczestniczy w zajęciach, w dostatecznym stopniu zdobył wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie otolaryngologii. Opanował umiejętności zbierania wywiadu lekarskiego, badania diagnostycznego, jednakże często jest korygowany.
- 2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, wiedza teoretyczna i praktyczna w zakresie otolaryngologii nie jest dostateczna. Nie opanował umiejętności zbierania wywiadu lekarskiego, badania diagnostycznego, często popełniane błędy.

Ocena kompetencji:

Ocena na podstawie obserwacji studenta podczas zajęć.

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	60
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	52
SUMA GODZIN	115
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

1. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy	- nie dotyczy
Zasady i formy odbywania praktyk	- nie dotyczy

2. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Achim Viktor, Stephanie Linke, Cordula Dahlmann " Otolaryngologia" wyd. pol. Witold Szyfter Elsevier Urban & Partner, 2009.
2. Jurek Olszewski „Otolaryngologia”, PZWL 2022
3. Iwankiewicz: „Ćwiczenia z otolaryngologii", PZWL Wydawnictwo, Warszawa 2007, wyd.6

Literatura uzupełniająca:

4. Grevers G, Iro H, Probst R, "Otolaryngologia" Urban & Partner 2020
5. B. Latkowski: „Otolaryngologia".
6. W. Łasiński „Anatomia głowy dla stomatologów".

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej

Wojciech Domka

Podpis